

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v štokosti ene kolone (72 mm.) — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 cent. osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po L. 1.—, oglasi denarnih zavodov mm po L. 2. — Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj pa L. 2. — Oglasi naročilna in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Volkov v ovčji koži

Pred par dnevi so objavili skoraj vsi tukajšnji laški listi dolga in navdušenja polna poročila o »svečani« ustanovitvi dveh novih fašev (fašistovskih zvez) v dveh čisto slovenskih občinah naše zavezne Goriske. Te dve občini bi bili Steverjan in Kojško v naših vinorodnih Brdih. Tamkajšnje slovensko prebivalstvo, da se je fašistovske veselice trumoma udeležilo. Staro in mlado da je kazalo veliko navdušenje za fašiste, fašizem in je bilo ob pogledu na dične črne srajce fašistovskih četnikov kar do solz ganjeno. Vse to da dokazuje — tako so naglašali laški listi, med njimi seveda predvsem fašistovski »Popolo di Trieste« — da je julijski fašizem začel svoj zmagovalni pohod med naše slovensko ljudstvo. Zmaga mu je tem bolj zagotovljena, ker da je pobuda za ustanovitev teh dveh fašev izšla iz tamkajšnjega prebivalstva samega!

Tako so opisovali tukajšnji listi ta »dogodek« in mu pripisovali nekako zgodovinsko važnost. Kak naš človek bi morda res verjel, da bo konec sveta, če bi slučajno dobil v roke dotične številke tukajšnjih laških listov in prebral njihovo fantastično klobasarijo. Toda umetnost laških listov v klobasarjenju je svetovno znana stvar, tako da jim ne gre miče na lim razen njihove do brezglavosti lahko-verne javnosti. In res smo dobili o teh »sijajnih« fašistovskih vesellicah v naših zavezniških Brdih zanesljiva poročila, iz katerih je jasno razvidno, da se je stvar vršila v Steverjanu in Kojškem tako, kakor se pač godi in mora goditi povsod, kjerkoli se pojavijo med našim ljudstvom znane črne srajce. Že v članku, ki smo ga bili napisali povodom podobne fašistovske slavnosti v Kanalu, smo pokazali, v kakšnem spominu ima naše ljudstvo požigalce naših istrskih vasi, našega ponosnega Narodnega doma v Trstu, naših manjših Narodnih domov v tržaški okolici ter neusmiljene mučitelje in sramotilce našega poštenega ljudstva povodom strahovitih krinskih dogodkov. Naši zavezni Brici seveda ne morejo prepovedati poslancu Giuntia, da bi ne hodil prireditel veselic v to ali ono našo vas, toda trditve, da bi naše ljudstvo samo vabilo v svojo sredo ljudi, ki se drznejo še javno priznavati za požigalce, je tako gorčasta, da ji bo verjel le kak na novo priseljen Kalabrez, ki nima o avovih pokrajinah in o našem ljudstvu niti najmanjšega pojma.

Fašisti sami, ki so priredili te veselice, so sicer imeli priložnost se prepričati na licu mesta, da stoji vsa stvar vendar le malo drugače, t. j. da naše ljudstvo ni bilo ganjeno od navdušenja, temveč da je bilo prepovedano od strahu in skrbi za svoje osebe in imetje. Fašisti ne samo da niso bili povabljeni v Steverjan in Kojško od domačinov, temveč so prišli med naše ljudstvo kot pravi diktatorji in so občinarijem ukazali, da se njihove slavnosti morajo udeležiti. Že par dni pred prireditvijo so poslali kočijanski godbi note fašistovske himne »Giovinezza« in ji veleli, da se je mora do nedelje brezhibno naučiti, da bo lahko sodelovala pri svečanosti. V soboto pred slavnostjo pa so nosili po Steverjanu in Kojškem italijanske zastave in zabijali občinarijem, da jih morajo drugi dan razobesiti, ker le tako da so lahko gotovi, da bo vse poteklo mirno. Domačini so seveda ustregli želji fašistov, saj je vendar bolje, da izvesim zastavo, nego, da mi zažgejo hišo! Radovedni ljudje so začudeno gledali fašistovsko veselico, a poslanec Giuntia jim je pokazal na odru stoječe fašiste in jih tolažil, naj se nikar ne bojijo, ker da ne storijo nobenemu nič žalega! To je menda najboljši dokaz o velikanskem navdušenju!

Italija

Stališče italijanske ljudske stranke glede položaja na bližnjem vzhodu. 21. Sinoči je objavila ljudska stranka »Il Popolo di Trieste« pod predsedstvom političnega komiteja se je sestala stranka svetovalna komiteja za vnanje zadeve, da pripravi dela, ki se imajo predložiti prihodnjemu državnemu svetu. Komitija je določila svoje stališče glede sedanjega položaja na bližnjem vzhodu. Proučil se je položaj na vzhodu, kakršnega je ustvarila do danes grško-turška vojna, in pretres so se vzeli italijanski interesi ter vprašanje evropskega mira in se je končno sklenila nastopna resolucija:

Normalna vzpostavitev mira v Anatoliji bo vse dotlej nemogoča, dokler se ne odstranijo razlogi turškega nacionalizma in obstoja fiktivne vlade v Angori poleg oddaljene vlade v Carigradu, ki pa obstoja le na zunaj ter ne pomeni nič. Turkom se bo moral priznati kot naravna prestolnica njihove države Carigrad, in sicer s toliko zaledja, kolikor ga zahtevajo politične in gospodarske pogoje in garancije realne tehnične elemente. Obenem pa se morajo zagotoviti krščanskemu prebivalstvu vse garancije, ki bodo ščitile vse njegove verske, kulturne in osebne pravice in interese, pri čemer se pa pridržuje pravica za vpeljavo posebnega ravnanja z onimi pokrajini, kjer so bivali krščanske skupine oziroma kjer so tvorili kristjani večino (narodno ognjišče Armencev). Neutralizacija ozin se ne sme anulirati, za vzdrževanje nevtralnosti je treba juristične, politične in gospodarske pogoje in garancije realistično pretehtati. Treba je preprečiti, da kemistične čete napadejo ozine ter zasedejo Carigrad kot zmagovalec. Zato bi bilo umestno, da Italija, Francija in Anglija pravčasno in složno intervenirajo, ne samo, da dosežejo za Grčijo čim lažje pogoje premirja, temveč da tudi natančno določijo svoje zadržanje glede ozin, Carigrada in trške meje. Vse kaže, da bi

Samo ob sebi se razume, da domačini niso niti vedeli, za kaj gre in še tem manj so razumeli, kaj so hoteli povedati posamezni fašistovski govorniki, ker so »pridigali« v italijanskem jeziku. Vseled tega se nam zdi potrebno, da seznanimo naše ljudi, predvsem naše Brice s par ljubeznivostmi, s katerimi so jih hoteli počastiti fašistovski pridigarji preteklo nedeljo. Da se nam ne bo moglo očitati nikako ponarejevanje, posnemljemo glavne točke iz »najverodostojnejšega« vira, iz »Popola di Trieste« samega. V Kojškem in v Steverjanu je govoril odvetnik Terruzzi, ki je veličal dejanja fašizma ter naglašal, da je njegova zgodovinska naloga delati Italijane. Inženir Heiland iz Gorice je izjavil, da je ponosen, da sme svečano otvoriti fašja v Kojškem in Steverjanu, ki da bosta strašna srečišča za širjenje italijanske po Goriskem. Glavno besedo pa je imel tržaški poslanec Giuntia. O našem ljudstvu se je izrazil, da se je vrilo v to deželo preko naravnih mej Italije in prišlo stanovat na italijanskem ozemlje. Tem Slovanom izjavljamo popolnoma odkrito — je rekel Giuntia — da smo pripravljani jih smatrati ako ne za brate, pa vsaj za prijatelje, ako bodo z našim pošteno sodelovali za veličino Italije, ako bodo ljubili našo zgodovino in našo civilizacijo. Fašizem — je zaključil — noče nasilja nalašč, temveč bi raje dosegel svoje cilje po poti prepričevanja. Toda ako se najde kdo, ki bi hotel jutri pozabiti svoje dolžnosti napram Italiji, imejte pred očmi, da tega ne bomo dovolili za nobeno ceno. Jaz sem še vedno tisti, ki je zažgal hotel »Balkan«!

Tako so pridigali fašistovski prvak v naših Brdih. Večjega zasramovanja našega čez mero natrpinčenega ljudstva si ni moglo misliti, nego so si ga dovolili preteklo nedeljo poslanec Giuntia in njegovi tovariši. Gospodje so slabi psihologi, ako mislijo, da jim bo šel naš narod v Julijski Krajini na limanice. Naše preizkušeno ljudstvo se je nahajalo že večkrat v svoji zgodovini v položaju, da so mu sovražniki z eno roko nudili hinavsko prijateljstvo, medtem ko so mu z drugo rezali živo meso z njegovega telesa, a je prestalo tudi najtežje preizkušnje. Tak nasprotnik našega ljudstva je tudi fašizem, kakor so brez ovinkov povedali njegovi govorniki preteklo nedeljo v Brdih. Fašisti naj bodo gotovi, da bomo prestali tudi preizkušnje, ki nam jih oni pripravljajo. Kakor smo znali kljubovati njihovu pobujanju in poiznanju, tako bomo znali zavrniti s svojim vztrajnim odporom tudi njihov novi načrt za zahrbitno demoralizacijo naših vrst, ki so si ga izposodili od toliko zoprnih jim italijanskih liberalcev. Naše ljudstvo ima v sebi dovolj moralne moči, da se ne bo dalo omajati. Onih par zapeljanih odpadnikov, ki jih vlovijo v svoje mreže, jim radi prepuščamo, kakor smo jih brez vsake škode prepuščali komunistom. Zdravo jedro našega naroda pa se bo prej popolnoma izoliralo, nego da bi v kakršnem koli imenu žrtvovalo svoje slovansko bistvo.

Naši Brici in vse naše ljudstvo pa si mora besede fašistovskih pridigarjev trajno zapomniti. Pljuske, ki nam jih daja poslanec Giuntia s tem, da se hodi bahat v naše vasi, da je on tisti, ki je sežgal Narodni dom v Trstu, moramo sicer požreti, toda bodočnost bo pokazala tudi njemu, da se naše ljudstvo zaveda, da ima opraviti le z volkovi v ovčji koži, ki samo čakajo povoljno priliko, da nas tem lažje razmesarijo.

To je pouk zadnjih fašistovskih slavnosti po naših vaseh. Naše ljudstvo ima dovolj izkušenj, da ga bo znalo izkristiti v svojo obrambo proti vsem pastem, naj se mu nastavijo v kakršnikoli obliki.

bilo umestno in nujno, da se skliče konferenca v Benetkah, kakor je predlagal minister Schanzer.

Končno je komisija izjavila, da smatra vsako vojaško intervencijo za nepotrebno in škodljivo, ker bi utegnila raztegniti vprašanja, ki se tičejo edinole ozin, tudi na Evropo. Potrebna je složna diplomatska intervencija, ki bo imela tudi uspeh. Komisija obžaluje žalostne dogodke v Smirni ter zove ves civilizirani svet na pomoč.

«Nedotakljivost» državnih poslancev v Italiji

TREVISIO, 21. Po izgredih zadnjih mesecev, tekem katerih je bil ubit fašist Piovesan in je bilo več drugih fašistov ranjenih, je bil sklenjen na prefekturi dogovor, na podlagi katerega so fašisti zahtevali izgon poslancev Giulio Bergama in gospoda Ronfinija (oba republikanca), ker sta baje nevarna javnemu redu v naši deželi. Oba sta morala odpotovati, a pred nekaj dnevi se je pojavil v mestu poslanec Bergamo, kar je zelo razburilo fašistovske kroge. Poslanec je izjavil, da je prišel v mesto zaradi zadnje splošne stavke. Vkljub temu so mu fašisti ukazali, da takoj zapusti mesto. Poslanec Bergamo se je zatekel k svojim sorodnikom v Ponte Belluno, a tudi tu so mu prišli fašisti na sled in mu ponovno ukazovali, naj zapusti deželo. Uklo-niti se je moral ukazo in odpotovati. Kje se sedaj skriva, ni znano.

Podoben slučaj se je skoraj istočasno odigral s socialističnim poslancem Tonelom. Njega so izgnali fašisti iz Conegliana in iz Odera že pred dobrim letom. Da obišče svojo bolno mater, je prišel Tonello pred par dnevi v Oderzo. Spoznal ga je

neki fašist, in ko je poslanec povedal vzrok svojega prihoda, so ga fašisti z avtomobilom, ki ga je dal fašjo na razpolago, spremljali k bolni materi in ga po preteku pol ure odvedli na postajo. Na vlak so ga dali v varstvo nekim fašistom iz Benetk, katerim so zabijali, naj ga pustijo izstopiti še-le v Benetkah.

V Cremono je imel priti te dni poslanec Miglioli, da se posvetoje z državnim pravdnikom radi neke kazenske zadeve. Ko so to zvedeli fašisti, so takoj mobilizirali svoje čete. Oblast je napravila potrebne korake in prišel je tudi policijski generalni inšpektor. Fašistovske čete krožijo po mestu. Do danes ni prišlo do nobenih izgredov.

Vprašanje državnih uslužbencev

RIM, 21. Medparlamentarna komisija za preuredbo birokracije je imela sejo na kateri so poročali ministri Taddei, Fulci in Riccio o načrtih vlade ter odgovarjali na različna vprašanja komisije. Seznan plač, ki so ga predložili ministri, je naletel na očiten odpor, tako da se je zadeva zopet oddaljila od svoje rešitve. — Tajništvo Zveze državnih uslužbencev je izdalo proglas, kjer protestira proti večnemu odlaganju rešitve tega vprašanja, med tem ko se bliža 30. septembra kot zadnji rok določen v parlamentu za ureditev gospodarskega položaja državnih uslužbencev, ter zahteva rešitev vprašanja v omenjenem roku.

Jugoslavija

Jugoslavija in vojna proti Turčiji

LJUBLJANA, 21. Jugoslovanska javnost ne kaže nikake volje, da bi šla po kostanj v žerjavico za Anglijo, katere nima v posebno dobrem spominu. Posebno slovenski javnosti ni še izginil spomin na Korodko in na Prekmurje, kjer Angliji niso pokazali ravno velikih simpatij za svoje zaveznike. Pa tudi spomin na Primorsko ne vzbuja velikih simpatij za Anglijo. Za »Slovenec«, ki je tako ostro nastopil proti eventualnemu sodelovanju Jugoslavije pri obrambi Carigrada, ne zastajajo tudi drugi listi. »Jutro« pravi:

»V Londonu je Jugoslavija danes odlični prijatelj. Nikdar nam Anglije še niso kazali tako ljubeznivega obraza, kakor tokrat. Gospod Ninčič je bil ob prihodu v angleško prestolnico pozdravljen kot še nikdar nobeden jugoslovanski državnik. Ni težko uganiti kaj Anglija bi nas rada za zaveznika proti Turčiji. London, ki je dosedaj tako rad podpiral razne bolgarske intrige proti nam, nas opozarja, da je »dedni sovražnik« zopet na Balkanu, nas svari, naj ne dopustimo, da se Bolgari in Turki teritorialno in politično okrepijo v našem neposrednem sosedstvu.

Naš narod, ki je pripravljen svoje resnične interese braniti z največjo odločnostjo, se je vznemiril ob poročilih, da naj bi šel za druge po kostanj v žerjavico. Bojazn je bila opravičena. Danes so znane izjave ministra Ninčiča, ki odklanja vsako avanturo in ministrski svet v Belgradu je enodušno mišljenja, da se naša država ne more angažirati v konfliktu, ki se nas neposredno ne tiče. Res je, da se nismo na kraju dogodkov. Nadaljni razvoj je v mnogem ozirom v rokah Bolgarije. Od treznosti te države je odvisno, ali bomo mogli do konca vztrajati v oni objektivni poziciji, katero smo v Evropi zavzeli, ko smo ustanovili Malo entento kot element mira in konsolidacije.

Cehoslovski listi o stališču Jugoslavije nasproti grško-turški vojni

PRAGA, 21. »Narodni Listy« javljajo iz Belgrada: Tukajšnje politične kroge je zelo razburila angleška nota, ki da ne pomeni nič drugega, nego da morajo države Male entente začeti vojno proti Turčiji in poslali svoje vojske v Tracijo. Tu se smatra, da bo gotovo dosežen sporazum med Francijo in Anglijo. Jugoslovanska vlada se je načelno izjavila za ohranitev sedanjega stanja na Balkanu, ne bi se protivila, po vsako ceno, da bi se turške meje popravile, čepravno ne bi rada videla turškega gospodstva v Traciji. Ako dobi Turčija kakšno deželo na Balkanu, bo tudi Jugoslavija zahtevala del ozemlja v smeri proti Solunu. Medtem se za enkrat ne morejo izvršiti zahteve angleške note in minister Ninčič je odpotoval v London, da razjasni položaj države.

Isti listi javljajo tudi iz Belgrada, da se je bolgarski ministri predsednik na svojem potovanju v Zenevo, pomudil v Belgradu in je izjavil, da je bolgarska vlada ukazala obmejnim četam, naj se izogibajo vsakega konflikta. Stambulinski je daljo izjavil, da si bo v Zenevi prizadeval, da doseže svoji zemlji izhod na morje, kakor to zagotavlja mirovna pogodba.

Bolgarski poslanik v Belgradu o zadnjih dogodkih v Trnovem

BELGRAD, 20. Tukajšnje bolgarsko poslanstvo je dalo zastopnikom tiska nekatera poročila o nedeljskih dogodkih v Trnovem. Med drugim pripominja pojasnilo, da je bilo zadnje čase opažati ozke stike med generalom Vranglom in voditelji meščanskega bloka. Glede napada zemljoradnikov na bivše ministre oziroma ministrske predsednike, je omeniti to-le: Zemljoradniki so napadli vlak, s katerim se je vozil tudi Daskalov, na postaji Dolnji Dapnik pri Plevni. Razjarjena množica je hotela bivše ministre linčati. Intervenciji Daskalova je pripisovali, da so kmetje to opustili. Zahtevali pa so njih aretacijo. Ministri so bili aretirani in vsi v gorenjem poročilu omenjeni voditelji bloka so bili pod močno eskorto kmetov prepeljani v Trnovo.

Shod zemljoradnikov v Trnovem je bil popolnoma miren. Udeležilo se ga je 35.000 ljudi. Shod je sprejel z enodušnim odobranjem resolucijo:

1. Aretirati se morajo člani bivših vojnih kabinetov Danev, Gešov, Mahinov in Kosturkov. 2. Sklicati se ima takoj narodno sobranje na izredno zasedanje, ki ima izdelati zakon o obtožbi teh ministrov, glavnih krivcev katastrofe

leta 1918. 3. Izdelati se ima tudi zakon za zaščito države. 4. Shod popolnoma odobrava sedanjo politiko vlade. Ker je Daskalov zborovalec obljubil da vlada ugodno resoluciji, se je shod mirno razšel.

Francija

Posvetovanje italijanskega in angleškega ministra s francoskim ministrskim predsednikom — Francija in Italija za mirno rešitev spora s Turčijo

PARIZ, 21. Včeraj ob 16 so se sestali v Quai d'Orsay gg. Poincaré, Lloyd George in grof Sforza, da razpravljajo o vzhodnem vprašanju. Lord Curzon je izrazil svoje obžalovanje, zaradi nepričakovane in naglega umika francoskih in italijanskih oddelkov iz Ciaka. Grof Sforza je opozoril lorda Curzona, da ne bodo zavezniški nič dosegli s tem, da obdrže na Vzhodu par majhnih oddelkov, temveč da morajo prepričati angorsko vlado o potrebi zmernosti in sprejeti njene eventuelne pravne predloge. Grof Sforza je tudi obžaloval, da je Fethi beg, ki je za Kemal pašo gotovo najbolj vplivna oseba v Turčiji, že odpotoval iz Italije, kajti potem njega bi se bilo lahko mnogo naredilo. Grof Sforza je končno zagotovil, da bo italijanska vlada zastavila ves svoj diplomatični vpliv za pomirjevalno delo.

Poincaré se je izrazil več ali manj v istem zmislu. Zastavila sta bila nato admiral Beatty in Grasset glede tehničnega dela obrambe morskih ozin. Lord Curzon je nato izrazil mnenje, da bi bilo boljše sklicati namesto preliminarne mirovne konference takoj pravo in popolno mirovno konferenco. Grof Sforza se je popolnoma pridružil predlogu angleškega ministra vnanjih stvari in opozoril, da so sedanja pogajanja itak prav preliminarne konference.

Ker se tiče kraja, kjer bi se morala vršiti konferenca, je lord Curzon izjavil, da je to povsem vseeno, poudarjal je pa, da bi bile Benetke preveč oddaljene za angleškega ministra vnanjih stvari, ki bo moral večkrat potovati, da ostane v stiku s svojo vlado.

Grof Sforza je pripomnil, da je mirno podeželsko mesto na vsak način bolj primerno od kakega velikega mesta, ker tekom odsotnosti ministrov vnanjih stvari bodo tehnični izvedenci imeli dovolj časa, da v miru pripravijo vse potrebno za razpravo.

Glede te točke ni prišlo do nikakega sporazuma.

Poluradno poročilo o tem sestanku pravi: Razprava na konferenci za vzhodno vprašanje se je sukala v glavnem okoli stališča zaveznikov nasproti Turkom. Medtem ko Anglija ojačuje svoje oddelke na Dardanelih, sta Francija in Italija smatrali za bolj umestno, da umaknejo svoje oddelke in s tem preprečijo eventuelne incidente. Lord Curzon je izrazil svoje začudenje zaradi tega sklepa, ki ga smatra v navzkrižju z dogovori iz l. 1915. In 1920. s katerimi se je predvidevala delna zasedba turškega ozemlja s strani medzavezniskih čet. Poincaré je pojasnil, da se ti dogovori ne morejo udeležiti v tem slučaju, ker so predvidevali razvrstitev čet v premirni dobi, ko se ni bilo bati nikakega konflikta. Pripomnil je, da je francoska vlada pripravljena narediti vse mogoče, da pride do mirne rešitve vzhodnega vprašanja. Zasedba obali južno od marmorskega morja bi bila z vojaškega stališča na vsak način nevzdržljiva, ker bi se dotični oddelki morali boriti z morjem za hrbtnom. Poincaré je tudi poudarjal zmernost Kemalovecev, ki niso doslej pokazali, da nameravajo napasti morsko ozino. Razvrščanje vojaških oddelkov bi se pa moglo vzeti za izzivanje.

Grof Sforza se je v imenu Italije postavil na podobno stališče in je izjavil, da se popolnoma strinja s Poincaréjem, ko pravi, da je povsem odveč kaka preliminarne konferenca. Lord Curzon je izjavil, da se bo o tej točki posvetoval s svojo vlado.

Listi pravijo, da se sicer še ne more preprokavati popoln uspeh pogajanj, ki so se začela včeraj, da pa pomeni sporazum med lordom Curzonom, Poincaréjem in Sforzo o potrebi sklicanja konference na vsak način velik korak nasproti mirni rešitvi vzhodnega vprašanja. Listi poudarjajo na dejstvo, da se stališči Poincaréja in Sforze popolnoma krijeta in da je pomirljivo stališče Curzona v popolnem navzkrižju z bojevitostjo zadnje angleške note. Prisrčen potek pogajanj in približanje pomirjevalnemu stališču Poincaréja sta važna znaka, ki upravičujeta upanje v predstoječ sporazum. Listi poudarjajo, da se bo morala angleška vlada spričo odločno mirorubnega stališča Francije in Italije sedaj odločiti, ali ni boljše, da se pridruži skupni diplomatski akciji s katero se lahko dosežejo bolj gotovi in hitrejši uspehi brez prelivanja krvi, nego da vztraja pri zahtevi po samostojnem in težavnem vojaškem nastopu.

Prihod 450 beguncev iz Smirne v Marseille

Poročilo begunca o požaru mesta MARSEILLE, 21. V pristanišče je priplul parnik »Phrygie« s 450 francoskimi begunci iz Smirne. Na obrežju je čakala na parnik velika množica. Član kolonije, očividec zadnjih dogodkov v Smirni, je pripovedoval poročevalcu agencije »Havas« sledeče o požigu mesta: Goreti je začelo v mestu 13. t. m. ob 2 zjutraj. Ogenj je postal čedalje bolj grozeč. Tudi se je okoli 6. ure ugotovilo, da je mesto na več krajih zažgano ter da se postopno zažiga naprej. V noči je nastala splošna panika, tisoč in

tisoč ljudi je bežalo pred plameni, ki so vedno požrešneje objemali hišo za hišo, ulico za ulico. Tedaj so se lotile francoske in italijanske bojne ladje rešitvenega dela. Po temnih, edinole od požara razsvetljenih ulicah se je valila ogromna množica najmanj 300.000 ljudi proti pristanišču, kjer so francoski in italijanski vojaki, le z največjim naporom, požrtvovalnostjo in hrabrostjo vzdrževali red. Glede imetja beguncev je izjavil član kolonije, da so prišli ob vse. Veliko otrok je bilo v gneči zmečkanih. Ko je napolnil dan, je bil evropski del mesta že pogorišče, 300.000 ljudi brez strehe, mnogo mrtvih, od katerih je veliko število zgorelo v spanje.

Anglija

Proti Lloyd Georgejeva struja v Angliji — Javnost pričakuje rešitve od pariške konference

LONDON, 21. Sinoči je bil ministrski svet nujno sklican. Lloyd George in Churchill sta se vrnila takoj v London, da se udeležita sestanka. Kakor javljajo listi, je bila vlada sklicana vsled poročila lorda Curzona o pogovoru s Poincaréjem.

Listi medtem pravijo, da je odpotoval lord Curzon v Pariz s točnimi navodili in da se bo na konferenci določilo približno tole: 1. Turčija se bo zopet pustila na azijsko obal Dardanelov, toda določili se bodo gotovi pogoji za ustanovitev mednarodne militarizirane zone, tako da se onemogoči vsaka sovražna akcija v tej zoni; 2. v Galipolju bo postavljen zavezniki oddelki, ki bo jamčil za prost vhod v morsko ozino; 3. mednarodna militarizirana zona na azijski obali bo enaki sedanjim zoni v Cikanaku; 4. angleške čete se bodo popolnoma umaknile iz Ciaka.

Po vesteh iz poučenih krogov se francoska vlada in nekateri turški zastopniki v Parizu popolnoma strinjajo s temi klavzulami, ki bi jih baje sprejel tudi Kemal paša.

Splošno izražajo listi upanje, da se bo tokom sedanjih pogovorov v Parizu vzpostavila sloga med zavezniki. »Times« objavlja pismo bivšega ministra vnanjih stvari lorda Greyja, ki pravi, da je nemogoče urediti evropsko vprašanje brez sodelovanja zavezniskih držav. Lord Grey poudarja, da je Lloyd George naredil veliko napako, ko je začel samostojno nastopati, ne da bi se bil prej posvetoval z zavezniki. Bivši minister vnanjih stvari smatra, da bi taka politika privedla Anglijo do popolnega prepada. List zaključuje, izražajoč upanje, da bodo pogajanja med lordom Curzonom, Poincaréjem in Anglijo dovedla do izpremembe angleške politike.

Grki niso nikoli preokarčili nevtralne zone, ne smejo je torej niti Turki

LONDON, 21. Izdano je bilo to-le oficiozno poročilo: V neuradnih turških izjavah in v inozemskem časopisu se je govorilo, da so Grki nekočkrat zasedli nevtrarno zono Cikanak. Stvar stoji takole: Zona Cikanak je bila dogovorno z zavezniki zasedena po zavezniskih četah takoj po premirju in v Cikanaku je bila ustanovljena angleška baza. Od tedaj dalje je bila zona vedno zasedena po angleških četah. Maja 1921. so zavezniki objavili proglas, v katerem so proglasili svojo nevtralnost v vseh bodočih vojnih operacijah med Grčijo in Turčijo in določili meje ozemlja, zasedenega po Angležih. Ena teh zon je bila Cikanak. V proglasu se je poudarjalo, da morajo v tej zoni vojaški oddelki in vse prebivalstvo ostati popolnoma nevtralni nasproti grško-turškemu sporu. Nevtralnost se je strogo spoštovala nasproti Grkom, ki pa so se večkrat priželežali, da so se organizirale v angleški nevtralni zoni tolpe, ki so vidrale na grško ozemlje in se zopet umikale v nevtralno zono. Grki so prosili za dovoljenje, da bi smeli zasledovati te tolpe na nevtralni zoni, toda to se jim ni nikoli dovolilo. Koncem meseca maja 1922. so grške patrulje, zasledujoč zločince, prešle nevtralno zono, toda ko so srečale Angleže, so se takoj umaknile. To je brzokono edini slučaj, da so grške čete preokarčile nevtralno črto. Tedanje določbe veljajo tudi za naprej in ne more se govoriti o tem, da bi se dovolil sedaj Turkom pohod na evropsko stran morskih ozin.

Romunska

Posvetovanje generalstabov Male entente. BUKARESTA, 20. Orient Radio javlja: Pripravlja se sestanek zastopnikov generalstabov entente. Sestanek se bo vršil v Varšavi. Romunska zastopa na tem sestanku general Petala.

Grška

Revolucija v Rodostosu — Posledice požara v Smirni

NEW YORK, 20. »Associated Presse« javlja iz Rodostosa, da je postalo mesto Rodostos, ki ima 25.000 prebivalcev in se nahaja na zapadni obali Marmorskega morja, glavni stan 20.000 grških vojakov in 20.000 beguncev ter znatno komunistično središče.

V mestu se zelo občuti pomankanje živil in vode. Komunistične demonstracije otežujejo položaj in podžigajo prebivalstvo k izgredom. Skladišča živil so bila oropana od odpuščenih vojaških tolp. Več žensk je bilo umorjenih.

Ubežniki grške vojske so postrelili častnike in hodijo po ulicah z rdečimi zastavami.

Isti list javlja iz Smirne, da cenijo ameriški in angleški izvedenci škodo, ki je nastala v Smirni na 150 milijonov dolarjev. Razdejano premoženje ni bilo zavarovano. Nemogoče je določiti število človeških izgub. Večina ameriških očividcev ceni, da jih je nad 2000.

Medtem se javlja iz Aten, da je grška vlada sklenila poklicati pod orožje letnik 1903.

Avstrija

Seipel odpotoval v Zenevo. — Avstro-ogrška banka izdala nove milijonske bankovce.

DUNAJ, 21. Kancler Seipel se odpelje še noč v Zenevo, da se udeležijo zadnjih pogajanj Društva narodov za pomoč Avstriji. Vsa parlamentarna in zakonodajna dela bodo do vrnitve Seipela ustavljena. Nato se bo v zmislu izida pogajanj v Zenevi poskrbelo za reforme. Može se bo tudi dala sestaviti koalicijska vlada s sodelovanjem vseh strank. Avstro-ogrška banka je izdala nove bankovce po en milijon in po pet milijonov, da zadosti povpraševanju po denarju.

Španska

Abd El Krin se je udeležil špancem

MELILA, 21. Na obali nasproti otoku Penon Vele so se pojavili odposlanci Abd El Krina z belo zastavo. Prosil so v imenu Abd El Krina, naj se sprejmejo pod špansko varstvo. Poveljnik mesta Penon jih je takoj sprejel ter njihovo prošnjo nemudoma javil španskemu višjemu komisarju v Melili. Poslednji je odgovoril, naj Abd El Krin najprej in brez odlašanja naznani pogoje svoje podvržbe, tako da se bodo lahko pričela uspešna pogajanja.

Dnevne vesti

POLITIČNO DRUŠTVO „EDINOST“ V TRSTU, vabi ujudno svoje odbornike na sejo, ki se vrši v petek 22. t. m., ob 14. uri v prostorih uredništva „Edinosti“ ulica S. Francesco 20, 1. nad. s sledečim dnevnim redom:

1. Organizacija;
2. vprašanje istrskih listov in
3. „Narodni svet“.

POLITIČNO DRUŠTVO „EDINOST“ V GORICI v ponedeljek, dne 25. septembra 1922, ob 9. uri zjutraj se bo vršila v prostorih tajništva, Via Mameli št. 5, I. nadstropje (nad bivšo Hedet-Korinčnikovo trgovino) seja širšega odbora Političnega društva „Edinosti“ v Gorici.

Dnevni red seje širšega odbora bo sledeč:

1. Politična situacija;
2. Slučajnosti.

Radi važnosti predmetov, ki se bodo na tej seji obravnavali se ujudno naprošajo vsi odborniki, da se te seje prav gotovo udeležijo. Razpravljalo se bo med drugim o vprašanju delitve goriske dežele, šolski avtonomiji itd.

Da bo moč izprati dnevni red seje, pozivljamo člane širšega društvenega odbora, da so zelo točni.

VOĐSTVO Političnega društva „Edinosti“ v Gorici.

O stilih med madžarskimi in italijanskimi fašisti še bele podrobnosti: „Pester Lloyd“ piše, da se govori v parlamentarnih krogih trdovratno o novi madžarski fašistični organizaciji, ki ji je na čelo poslanec Friedrich, antisemit. Friedrich organizira madžarske fašiste v tesnih stikih z italijanskimi. Pred kratkim sta bila dva italijanska fašista v Budimpešti, postopno sta šla dva madžarska organizatorja v Italijo, kar vse pravi, da se skrujajo med obema taboroma doseči čim naprejši stiki. Friedrich si je pridobil baje tudi v zbornici nekaterih pristavev. Kot taki se imenujejo poslanca Hir in Hegedüs, bivši nadporočnik Hejas ter bivši poslanec Weiss, ki organizira baje železničarje. Pravijo, da bodo madžarski fašisti objavili v nekaj dneh proglas, v katerem bodo začetni končni cilji madžarskega fašizma, ki so baje isti kakor oni italijanskega. Glede končnih ciljev ter njihove identitete z onimi italijanskega fašizma izražajo „Pester Lloyd“ pomisleke, kajti, „ako se sodi po navedenih imenih, bi imel madžarski fašizem izraziti antisemitski karakter, v sled česar bi se bistveno razlikoval od fašizma italijanskih fašistov, ki se med njihovimi poglavarji najdejo tudi moške hebrejske vere, kakor Aldo Finzi, D'Annunzijeve soborec, in Philipson, zastopnik Firence v parlamentu.“

Gibanje izhaja iz vrst takozvanih „probuje-nih Madžarov“. Poslanec opozicije, ki so člani vnanje komisije, nameravajo interpelirati vlado, zlasti, ker se je eden izmed poglavarjev „probuje-nih Madžarov“ baje že pogajal z Mussolinijem.

Nadaljnja poročila pravijo, da Zveza madžarskih fašistov že obstoja ter da šteje že nekaj tisočev članov. Tudi je Friedrichov proglas že v tisku.

PODLISTEK

Hojnikova oporoka

Kriminalna novela.

Nemški spisatelj Friedrich Thieme. Poslovenil Slavomir Josipovič. 14

„Zakaj ga pa vabite k lepemu razgledu“ je vprašal pristav začuden. Ali bi se mu ne zdelo naravnost, da bi Hojnik prišel k njemu v stanovanje?

„Ne, Hojnik mora biti previden. In tudi Ježek bi se morebiti pomišljal ali bi sprejel obupanega moža ali ne. Boji se za svoje življenje. Poleg tega ga moramo imeti na mestu, kamor mora prineesti oporoko.“

„Kdo izmed nas bo tam?“ je vprašal Valnik.

„Najprej vi. Vas ne pozna.“

„Ali ne postane nezaupljiv, ko ne bo videl Hojnika samega?“

„Se ve, da bo. Toda vi ponese te seboj denar. Ne bo mu drugega preostajalo, kot da se je Hojnik o svojem obupu komu razodel in ta poslednji hoče sedaj s svoje strani oporoko imeti v svojih rokah kot varščino. Sploh pa mu bo vse eno, da le dobi denar. Ako bi se pa utegnulo zgoditi drugače in bi se ne hotel pogajati, pa uporabimo kar silo, saj bomo mi trije tudi ondi.“

Fašistovski šoh v Vidnu. Poročali smo večkrat na kratko o fašistovskem šohu v Vidnu, čigar jedro predstavlja govor fašistovskega vodje, posl. Mussolinija. Na splošno se pripisuje temu govoru velika politična važnost, ker je Mussolini jasno začel stališče in bližje cilje fašistovske stranke. Pred vsem je Mussolini povdarjal, da so težnje fašistov strogo monarhične. Republikanske težnje, ki so se včasih pojavile v stranki, so bile le izraz želje po bolj monarhični monarhiji. Nadalje je Mussolini izjavil, da je pohod fašistov obrnjen proti Rimu; hočejo zasedati vlado, da okrepijo državo in dajo zemlji zavest njene moči. Čim bodo fašisti zasedli vlado po ustavni poti, to je, potem volitev, bo problem fašistovske revolucije rešen. Zato pa je treba, da se narod čim prej skliče in glasovanju in se razpiše volitve. Stranka fašistov se zaveda težke naloge in velike odgovornosti, ki si jo misli nadeti s tem korakom. Toda mora priti do tega. Treba je odpraviti socialistično-demokratsko skorjo od države. Imeli bomo, je vzklil Mussolini, državo, ki bo imela to jednostavno geslo: Država ne predstavlja ene stranke, ampak nacionalno celostnost; vsebuje vse, je nad vsem, štiti vse ter se postavi proti vsakemu, ki bi napadel njeno nedotakljivo suvereniteto.

Po Mussolinijevem govoru so imeli fašisti pohod po Vidnu in ko jih je njihov vodja še enkrat nagovoril, so se razšli. Tržaški fašisti so imeli svoj poseben vlak. Pred tem vlakom je odšel poštni vlak iz Vidma v Gorico. V bližini vasi Mossa pa je ta vlak uderil ob bombe, ki so bile položene na tir, pri čemur je bila ločnina poškodovana. Fašisti, ki so se vozili tudi s tem vlakom, so takoj sklepali, da gre tu za atentat na fašistovski transport ter so vsled tega udri v Mossa kjer so zažgali dvem komunistom hišo, tretjo hišo pa opustošili. Prihod fašistov v Trst se je vsled tega zakasnil za nekaj ur; njihovi sorodniki so jih pričakovali s skrbjo.

Jugoslovanski rekruti bodo služili v Rimu? Rimski listi, med temi „Tribuna“, javljajo, da je podpisal vojni minister odredbo, katera določa, da bodo Jugoslovenci iz Julijske Krajine določeni polkom, ki se nahajajo v Rimu. Prav je sicer, da si naši fantje na državne stroške ogledajo glavno mesto svoje nove države in da vidijo, če jim bo sreča mila, tudi papeža, dvomimo pa, da bodo z večjim veseljem služili daleč od svojega rodnega kraja, v tujem in ne poznanim mestu, nego bi služili v domačih krajih, kjer bi vsaj slišali svojo govorico. Na ta način se bodo pač vedno čutili tuji v državi in — vojski. Če je bil to namen vojnega ministrstva, potem ga lahko zagotovo, da ga je s svojim ukrepom dosegel v polni meri. Našim fantom pa ponavljamo, kar smo jim že rekli v našem listu: Naj vas pošljejo kamorkoli, ne pozabite svojih dolžnosti nasproti zakonu, spominjajte pa se vedno in povsod svoje ožje domovine, svojih družin, zaročenk in svojega rodu in jezika. Če boste taki, vas bo moral vsak spoštovati, če boste drugačni vas bo moral vsak prezirati.

Kriza v pomorski zvezi. Kakor smo poročali je vstopil iz odbora zveze kapitan Rizzo ter izjavil, da se je njega neopravičeno stavilo kot enega pogodbenikov pri znani pogodbi z Mussolinijem. Na to izjavo odgovarja sedaj glavni tajnik Zveze, Giulietti, čes, da ne bi bil nikoli tega storil če ne bi bil imel dovoljenja od Rizzota. Povdarja, da je bila omenjena pogodba sklenjena v korist cele zveze. Sicer pa, pravi Giulietti, bodo v vsej zadevi sodili člani zveze in njihovi sodbi se bo podvrgel.

Vojaškim novincem! Vojaškim novincem odgovarjamo tem potom na razna vprašanja, da so novinci tržaškega okraja morajo predstaviti brez osebne obvestila na gradu po sledečem redu od začete črke A do C 18. t. m., D do F 19. t. m., G do K 20. t. m., L do N 21. t. m., O do Q 22. t. m., R do T 23. t. m., V do Z 24. t. m. Novinci se še enkrat zdravniško pregledajo, nakar se odpustijo na dopust, katerega določi pri tisti priči poveljstvu.

Važno za invalide. Invalide, ki so podvrženi zdravniški preiskavi opozarjamo, da smejo zahtevati od kolegija prepis zdravniške ugotovitve in tako tudi razberejo takoj v katero kategorijo so predlagani in koliko pokojnine se jim odmeri. Opozarjamo obenem, da se v uradu Pol. dr. „Edinost“ v ul. S. Francesco sp. prodaja „Knjižica za invalide z zelo poučnimi navodili“. Vsak invalid naj bi si jo priiskrbel. Stane L 250, po pošti 300 stot. več.

VII. državni kongres esperantistov v Trstu. Po italijansko-orientalskem in častikarskem kongresu se vrši v Trstu še en kongres: VII. državni kongres italijanskih esperantistov. V sredo je bila v dvorani trgovske zbornice slavnostna otvoritvena seja. Pozdravni govor je

imel dr. Ghez, predsednik tržaškega esperantistkega krožka. Prinesel so pozdravne zastopniki esperantistkega združenja iz vseh večjih mest Italije. Popoldne so imeli esperantisti zborovanje, kjer se je razpravljalo o vprašanih tističih se njihove organizacije. Zvečer je bil na čast kongresistov prirejen koncert v Filarmonični dvorani, na katerem je med drugimi sodeloval znani tržaški violinist Barison.

300 ustanov je razpisanih za dijake novih polerajin. Z ministrskim odlokom od 21. julija 1922, je bilo razpisanih potrebnim in zaslužnim dijakom pristojnim v Novih pokrajinah in v ozemlju bivše avstro-ogrške monarhije, ki so že imeli italijansko državljanstvo, ali ki so se udobili po rapalski pogodbi, 300 dijaških ustanov po 200 lir, in sicer za dijake, ki so se vpisani v kakšni šoli v državi in kateri je bila že podeljena ustanova v šolskem letu 1920./21. in 1921./22.

Prosilci morajo dokazati, da so napravili v šolskem letu 1921.-22. predpisane izpite s srednjim uspehom 24—30 oziroma 80%. Ob enakih uspehih in enaki potrebi bodo imeli prednost: vojni invalidi, vojne sirote, odlikovanci in bivši vojaki.

Prošnje na kolekovnem papirju za dve liri se morajo poslati do 10. decembra 1922 na Generalni civilni komisariat, šolski oddelek.

Na slovenski zasebni ljudski šoli pri Sv. Jakobu se — kot na drugih tržaških šolah — vpišuje v vse razrede od jutri 21. t. m. dalje vsak dan do nedelje 24. t. m. ob 8. zjutraj do poldne. Slovenski starši storijo svojo dolžnost in vpišejo slovenske otroke v slovenske šole.

Tiskovni škrat. V večeršnjem oglasu „knjižnice Sentjakobske Citalnice“ se ima pravilno glasiti: „Do sedaj so darovali G. Josip Sorn: 50 knjig“ a ne Josip Sorn. — Odbor Sentjakobske Citalnice.

Družabni večer Zveze mlad. društev. V nedeljo 24. t. m. se bo vršil ob priliki ustanovitve občnega zbora Zveze mlad. društev družabni večer s sledečim spredom: Nastop Sentjakobskih pevcev z „Mogočno pesem naj dom!“ „Kolo“ in drugimi neznanimi zbori. Krožek „Omladina“ nastopi z enodejanko: „Noturno“. Rojčanci z enim dramatičnim prizorom in deklamacijo. Openci pridejo z instrumenti, da bodo z izbranimi komadi krajskega časa. Na odru pa nastopijo z eno deklamacijo. MDP Sv. Jakob se pripravila z živimi slikami, da dá večer poseben znataj. Toliko za danes. Pričakuemo obilen obisk zavednega občinstva. ZMD.

Slov. akad. ler. društvo „Balkan“. Tovaršil v soboto imamo zopet svoj redni občni zbor. Važno vsakega našega občnega zbora je že vsak član spoznal. Na teh se snidejo vsi tovarši, tudi oni, ki vsled prevelike oddaljenosti ne morejo prihajati na sestanke. Studiramo po različnih univerzitetnih mestih. Treba je, da se snidemo in dogovorimo o mesebnih obnosih v tekočem šolskem letu. Zatorej tovarši, zlasti iz daljne okolice vsi brez izjeme na občni zbor, ki se vrši v soboto 23. t. m. ob 20 in pol. Prenediča so preskrbljena. Odbor.

Zveza mladinskih društev. Danes se vrši zadnja redna seja pripravljalnega odbora ob 20.30 v navadnih prostorih. Odbor.

Zveza mladinskih društev. V nedeljo dne 14. t. m. se bo vršil ob 9.30 uri zjutraj v DKD Sv. Jakob ustanovni shod „Zveze mladinskih društev“. Opozarjamo na ta shod vse one, ki se zanimajo za mladinski pokret in jih vabimo, da se ga udeležijo. Odbor.

Slikarska razstava krožka „Omladine“ v Trstu. Opozarjamo ponovno javnost, da se vrši v nedeljo dne 24. t. m. na stari policiji Chiarbola Superiore 11 (Sv. Jakob) slikarska razstava, na kateri razstavi naš mladi sorojak Ernest Sešek svoja dela. Razstava bo odprta od 9. do 13. in od 15. do 17. ure. Odbor.

POZIV VSEM PEVSKIM, GODBENIM IN TAMBURASKIM DRUŠTVOM! Svetlovalnska podružnica „Solskega društva“ prosi vsa pevška, godbena in tamburaska društva, da se pripravijo za sodelovanje v večjem obsegu pri vednici, katere se namerava prirediti dne 1. oktobra 1922. Slavnost se bo vršila v „Narodnem domu“ pri Sv. Ivanu. — Prijavi naj se tudi točka, s katero misli nastopiti vokalno posamezno društvo. Ker se pripravljanje za sodelovanje zaključuje 25. septembra, prošamo vsa ona narodna društva, katera mislijo nastopiti, da nam javijo svoje sodelovanje prej ko mogoče. — Prijave sprejema Zmogodava Grčičeva, vrtnarica, Vrčala, Timžnaga 1602 Trst.

ODBOR podružnice „Solskega društva“. Odbor MDP — Sv. Jakob ima danes ob 20 svojo sejo. Prosim vse odbornike in vodstva posameznih odsekov, da se seje z gotovostjo udeležijo. Pozdravi! Predednik.

Iz tržaškega življenja

Nočni kavalirji. Bilo je večer malo pred solničnim vzhodom: Na tlaku samotne in slaborazsvetljene staromeške ulice Bečeherje je spal močno vinen možakar. Okoli njega so pa stali trije mladeniči, kakor da bi mu delali častno stražo. Nenadoma pa je eden izmed teh nočnih kavalirjev pokleknil pred vinskega brata in mu segel v notranji žep jope. Med tem časom sta se pa ostala dva kavalirja ozirala na vse

strani; zagledala sta policista, ki je čepel za bližnjim vogalom, pa se nista zmenila zanj, zakaj dozdavalo se jima je, da mora biti on ravno tak „poštenjak“, kot sta ona dva. Operant je pridno preiskoval vinskega brata, ki je še vedno spal. Končno je vendarle našel pri njem uro in par lir. Vse skupaj je spravil v žep, namignil tovarišema, in vsi trije so moško odkarajali proti vogalu, za katerim je prežal policist. Dospeli so pred vogal. Tedaj se je postavil pred nje policist in jih aretiral. Nato jih je peljal na policijo, in od tam, po zaslišanju, v zapor v ulico Coroneo. Imenujejo se: Anton Vintin, star 22 let; Leopold Comisso, star 24 let, in Albert Serrafino, star 21 let. Vsi trije se brez dela in brez stalnega bivališča.

„Ne grem domov...“ Blizala se je policijska ura. Gostilničar je podil zadnje goste iz krčme. Noheden ni šel rad; vendar pa so se vsi pokorili resnemu gostilničarju in so šli: eni domov, drugi pa drugam. Samo čevljar Anton Peterne je še sedel pri mizi in spravljal potasi božjo kapljico pod streho. Gostilničarjeve besede, naj bi še domov so zalegle ravno toliko, kot bi govorili steni. Gostilničar je postal energičen in prijel sitnega gosta za roko, ga peljal k vratom, ga postavil na ulico in zaprl za njim vrata. Da bi krčmar tega nikoli ne storil! Čevljar, ves razjarjen se je zaletaval v vrata, kakor da bi jih hotel podreti. Vrh tega je pa vpil, da je zbudi iz spanja vse prebivalce tamkajšnjega okraja. Vseled peklenškega hrupa so prisopihali kraljevi stražniki in prišli razgrajčati. Tedaj pa je čevljar postal še bolj divji: začel je brčati in zmerjati može postavbe. Tema dvema so prišli na pomoč še drugi stražniki. Seje sedaj še jui se posrečilo ukrotiti divjega čevljarja. Odpeljali so ga v zapor.

Težka ločitve. Milena Rossi in njen ljubimec nista živela v zadnjem času v najlepši slogi: vsak božji dan sta se prepirala, tu pa tam sta se tudi strela. Večkrat sta se pa do dobrega skregala. Fant je vzel vso stvar na laško; v delica si je pa vzel stvar k srcu. Šla je v vrt pri Sv. Andreju, legla v travo med grmovjem in zavila nekoliko lizola. Kmalu jo je začel žgati strup po grlu in po želodcu. Vsa iz sebe je planila na noge in začela teči proti vzorčnem semnju. Med potjo je vpila kot obsedena, naj jo ljudje za božjo voljo rešijo gotove smrti. Vsa upehana in prestrašena je prihitela na semafor, ter začela mlo prositi čuvaje in druge ljudi, naj pokličejo zdravnik. In res, neki čuvaj je skočil v bližnji stand, od koder je telefoniral na rešilno postajo. Kmalu je prišel na lice mesta zdravnik, ki je izpral smrti kandidatinji želodec ter jo dal nato odpeljati na njen dom v ulici Fortino št. 4. Njeno stanje ni opasno.

Tat v stanovanju. Margerita Benedetti je zaprla večeraj zjutraj s ključem svoje stanovanje v ulici Madonna del Mare št. 12 in šla na trg. Ko se je eno uro pozneje vrnila, je našla vrata svojega stanovanja priprta. Šla je noter, ter je zagledala možakarja, ki je brskal po neki omari. Začela je klicati na pomoč. Tega se je zbal možakar in je zbežal praznih rok. Na ulici ga je pa prijel neki mestni stražnik in ga odpeljal na policijo, od tam pa v zapor. Imenuje se: Ivan Sponza, star 37 let, stanuje v ulici Capitelli 5. **Ukraden povrnik.** Trgovcu Danielu Calvinu je bil ukraden iz hotela „Metropole“, kjer je bil nastanjen, povrnik, vreden nad 300 lir.

Vesti z Goriškega

Splošno žensko društvo v Gorici. Pripravljali odbor za ustanovitev „Splošnega ženskega društva“ v Gorici naznanja, da so svojčas predložena društvena pravila oblastveno odobrena. Zato vabi na ustanovni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo 24. septembra t. l. ob 10. uri popoldne v dvorani „Trgovskega Doma“ v Gorici. Izostati ne sme nobena zavedna Slovenka, ki se zaveda svojih dolžnosti napram svojem narodu. Časi so resni, položaj naš je težaven in veliko dela nas čaka! Oživeti moramo spet, kar se je deloma vemo opustilo. Udeležite se torej v največjem številu občnega zbora in pokažite, da je naše ženstvo res zavedno, požrtvovalno in delavno! Posebnih vabil za občni zbor se ne bo pošiljalo. Dnevni red ustanovnega občnega zbora je: 1. Nagovor. 2. Čitanje pravil. 3. Volitev. 4. Slučajnosti. Pripravljali odbor.

Mali oglasi

se računajo po 20 stot. beseda. — Najmanjša pristojbina L 2.—. Debele črke 40 stot. beseda. — Najmanjša pristojbina L 4.—. Kdor išče službo, plača polovično ceno.

PRODA SE v ulici S. Sebastiano „Bar Libertà“. Pojavila se dobe v ul. S. Lazzaro 23, L 1731

SOBA, meblirana, z električno razsvetljavo, se odda v najem gospodu, Jugoslovancu, takoj ali s 1. oktobrom. Via Margherita 5, I. vrata št. 17.

MOTOCIKEL, znamke „Motocacche“, 8¹/₂ HP, v najboljšem stanju, se proda za L 2000! Otravska, Opčine. 1722

SLUŽKINJA, pridna in poštena, ki zna tuč kuhati, se išče k zakonskima na deželo. Plača po dogovoru. Naslov pri upravnistvu. 1723

POZORI Krone, bisere, zlato, platin in zobovje po najvišjih cenah plačuje edini groist Bel-leti Vita, via Madonna 19, I. 62

EGIPTOVSKI profesor grafologije pove karakter in usodo življenja. Sprejema od 13 do 19 v Trstu, via Carducci 24, V. 1714

ZDRAVILA za vse živinske bolezni, redilni prah, fluid za konje, se dobi v lekarni v Il. Bistrici. 28/4

GOSPODIČNA s primerno izobrazbo, večša slovenskega, italijanskega in nemškega jezika, želi službe kot blagajničarka. Naslov pri upravnistvu. 1718

POZORI Nujno potrebujem mnogo srebra. Plačam krone in goldinarje po najvišjih cenah. Via Maccanton 7, II. levo. 1594

ZLAT, srebrn in papirnat denar kupuje in prodaja po zmernej cenah menjalnica v ulici Giacinto Gallina 2, (nasproti hotela Moncencinto). 1721

NA PRODAJ je hotel „Grič“ v letoviskem kraju na Dolenjskem, ob glavni cesti tik velikega mostu, ki veže mesto Brežice in Catež. Hotel ima 6 lepih tujskih sob, 2 podstrešni sobi, 3 lepe prostore za gostilno, vinski klet in predlet, kuhinjo, lepo verando, hlev in kopalno barako ob Krki. Proda se tudi gostilniški inventar s 3 čolni. Več povest lastnik Josip Uršič, Catež ob Savi, pošta Brežice. 1716

PARTIJA postelj, se proda za polovično ceno. Eventuelno posamezne kose. Boccaccio 4, D'Aquino. 1731

DOBRA, slovenska družina se išče, ki bi sprejela dveletno deklico proti primernemu plačilu. Naslov pustiti pod „Deklica“ na upravnistvu. 1728

VINO, prvovrstno, 35 hl je še na prodaj v Go-ah pri Vipavi št. 37. 1729

KUHARIČA, pridno in zanesljivo išče restavracija „Al buon arrivo“, ulica Ghega. 1734

IZGUBILA se je med vožnjo na cesti Opčine-Prosek škatlja z ženskimi klobuki. Najdilec je naprosen, da izroči isto pri kr. karabiner-jih na Opčinah ali na Proseku. 1733

Velika izbora

nemških in čehoslovških plugov

Plugi št. 5	L 310.—
„ 6	3 40.—
„ 7	370.—
„ 8	395.—
„ 10	500.—
„ 12	550.—

Dobavlja se vsakvrsto poljsko orodje in tehtnice.

Ing. Righi & Vidovich — Trst
via Sanità 8 (vogal Porporalia) 611

Praktikant

z malo prakso

se takoj sprejme.

Alojzij Domicelj (parna žaga)

Št. Peter na Krasu. 601

ŠEF

transportnega zavarovaln. oddelka

se sprejme takoj pri neki veliki zava-

rovalnici s sedežem v Beogradu.

Ponudbe je nasloviti ne „Poštni pre-

dal 23“ v Ljubljani.

JADRANSKA BANKA

Delniška glavica L 15.000.000 Rezerve L 5.100.000

Dunaj, Opatija, TRST, Zadar. (1)

Afilirani zavodi v Jugoslaviji: **Jadranska banka, Beograd** in njene podružnice v Celju, Cavtatu, Dubrovniku, Ercegovno, Jelsi, Korčuli, Kotoru, Kranju, Ljubljani, Mariboru, Metkoviću, Sarajevu, Splitu, Šibeniku in Zagrebu.

Afilirani zavod v New-Yorku: **Frank Sakser Stada Bank.**

Izvršuje vse bančne posle.

PREJEMA VLOGE

na hranilne knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje po 4%.

Na odgovore vezane vloge obrestuje po najugodnejših pogojih, ki jih sporazumno s stranko določa od slučaja do slučaja.

Daje v najem varnostne predale (safes)

Zavodovi uradi v Trstu:

Via Cassa di Risparmio šte. 5 — Via S. Nicolò šte. 9.

Telefon št. 1463, 1793, 2676. Blagajna posluje od 9. do 13. ure.